

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
25 juni 2024

Ons kenmerk
5296971

nota

Aanscherpingen in het asielbeleid in omliggende landen

1. Aanleiding

Aanleiding voor deze nota is de toezegging die u heeft gedaan tijdens het WGO asiel en migratie van 29 januari jl. om structureel te monitoren welke aanscherpingen in het asielbeleid worden doorgevoerd in de ons omringende landen, en de Kamer daar eens per kwartaal over te informeren. In deze nota wordt een voorstel gedaan voor de wijze waarop invulling te geven aan de toezegging. Inzet is om de Kamer voor het meireces (start 26 april) te informeren over het proces. Indien u akkoord gaat volgt een voorstel om de Kamer te informeren.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de voorgestelde werkwijze om invulling te geven aan de toezegging.

3. Kernpunten

Voorstel op hoofdlijnen is om op basis van bestaande informatiebronnen, zijnde een periodieke nieuwsbrief van het Europees Migratienetwerk (EMN)¹ en informatie uit het informatie- en documentatiesysteem (IDS) van het Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA), te rapporteren over *de belangrijkste wijzigingen* in het asielbeleid van de volgende ons omringende landen: België, Duitsland, Oostenrijk, Zweden en Frankrijk.

4. Toelichting

Scope:

- Gelet op het verzoek om te rapporteren over ons omringende landen zullen de volgende landen worden meegenomen: België, Duitsland, Oostenrijk, Zweden en Frankrijk.
- Het voorstel is om niet enkel over aanscherpingen in het asielbeleid te rapporteren, maar ook over de belangrijkste wijzigingen in het asielbeleid. De reden hiervoor is dat een aanscherping een subjectieve waardering is

¹ Het EMN heeft zijn juridische basis in de Raadsbeschikking 2008/381/EG (14 mei 2008) en wordt gefinancierd door de EC en de lidstaten. EMN Nederland is ondergebracht bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in Den Haag en is onderdeel van de afdeling Onderzoek en Analyse. Een afgevaardigde van de Directie Migratiebeleid van het ministerie van Justitie en Veiligheid is lid van het EMN-bestuur namens EMN Nederland.

van wijzigingen in het asielbeleid. Daarnaast is een risico dat wijzigingen hiermee uit een bredere relevante context worden gehaald waardoor een vertekend en/of onvolledig beeld kan ontstaan over de ontwikkelingen op het gebied van asielbeleid.

- Het landgebonden asielbeleid dat de verschillend lidstaten voeren, wordt niet opgenomen in de rapportage. Dit betreft namelijk zelden informatie die proactief door deze lidstaten openbaar wordt gemaakt. In Nederland is het vreemdelingenrecht onderdeel van het bestuursrecht. Daarom is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing. Uit de Awb, artikel 3:42 volgt dat als beleidsregels niet bekend worden gemaakt, ze geen werking hebben. Dit geldt derhalve ook voor het landenbeleid. Dit is nationaal in het Nederlandse bestuursrecht zo ingericht. Voor andere lidstaten kan dat anders zijn.
- Dit betekent niet dat er helemaal geen openbare informatie beschikbaar is over het door deze landen gevoerde landenbeleid. Deze informatie raakt in voorkomende gevallen bekend op basis van andere bronnen zoals jurisprudentie en mediaberichten uit de desbetreffende landen. Ook wordt informatie over landenbeleid met ons gedeeld in het kader van *besloten* uitvragen die wij doen via het EUAA. In het kader van deze toezegging adviseren wij u echter om deze informatie niet te gebruiken aangezien de betreffende landen – met uitzondering van Zweden – in de regel als reactie op deze uitvragen aangeven dat deze informatie niet openbaar mag worden gedeeld. Om het vertrouwen van de betreffende landen niet schaden wordt u daarom geadviseerd om wijzigingen in het landenbeleid niet te betrekken bij deze rapportage.

Informatiebronnen:

- Voor de rapportage over de belangrijkste wijzigingen in het asielbeleid maken we in basis gebruik van de volgende bestaande informatiebronnen:
 - o Het EMNews waarin het EMN periodiek (vier keer per jaar) rapporteert over actuele beleidsontwikkelingen op het gebied van asiel en migratie binnen de lidstaten van de Europese Unie.
 - o Deze informatie vullen we aan en *cross checken* we met de informatie die op dat moment beschikbaar is in het IDS van de EUAA. In het IDS houdt EUAA recente ontwikkelingen bij m.b.t. beleid, wet- en regelgeving in de EU+ lidstaten.
- We verwijzen hierbij enkel naar openbare bronnen (over het algemeen websites van rapporterende overheden zelf). Voor het IDS specifiek geldt dat hoewel het IDS zelf een besloten systeem is – alleen toegankelijk voor lidstaten – de informatie die hierin beschikbaar is en welke we gebruiken voor de rapportage, afkomstig is van officiële (overheids)bronnen.
- Tot slot leggen we de op bovenstaande wijze verzamelde informatie voor aan de Ambassaderaden ofwel posten in de betreffende landen voor een check op de volledigheid en correctheid, en om – waar relevant – ontwikkelingen verder te duiden.

Proces:

- Penvoerderschap voor dit proces wordt voorlopig belegd bij de onderzoekscoördinator binnen de Directie Migratiebeleid. De informatie wordt aangeleverd door de directie SUA van de IND en vervolgens in de

lijn afgestemd met de beleidsafdeling Asiel, Opvang & Terugkeer en Bureau International Migratiebeleid.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Beperkingen:

- Voor zowel de nieuwsbrief van het EMN als de informatie in IDS geldt dat we afhankelijk zijn van wat landen zelf rapporteren over de belangrijkste wijzigingen in het eigen asielbeleid. Het is mogelijk dat deze informatie op aspecten onvolledig is. De check via de Ambassaderaden/posten is er ook voor bedoeld eventuele hiaten aan te vullen. Desalniettemin is het altijd mogelijk dat bepaalde ontwikkelingen of wijzigingen toch ontbreken, ook bijvoorbeeld doordat we in het proces worden ingehaald door de actualiteit.
- Voor de planning van de rapportage aan de Kamer zijn we mede afhankelijk van wanneer het EMN haar periodieke nieuwsbrief uitbrengt. Het zou kunnen dat de publicatiedata van het EMN verschillen. Wel wordt in ieder geval vierjaarlijks gerapporteerd en zouden we daarmee voldoen aan de toezegging in ieder geval eens per kwartaal te rapporteren.

Datum
25 juni 2024

Ons kenmerk
5296971

4.1 Politieke context

Met dit voorstel geeft u opvolging aan de toezegging die is gedaan aan het lid Brekelmans om structureel te monitoren welke aanscherpingen in het asielbeleid worden doorgevoerd in ons omringende landen en de Kamer daarover eens per kwartaal te informeren.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.